

ELŐTERJESZTÉS

Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2015. május 28-i rendes ülésére

Tárgy: A társulásban való részvétellel biztosított szociális és gyermekjóléti feladatok felülvizsgálata

Előterjesztő: Kiss Béla alpolgármester

Készítette: Önkormányzati Iroda

Tárgyalta: Humán Bizottság

Tanácskozási joggal meghívott:

Forrayné Csete Emília igazgató, Kapaszkodó Alapszolgáltató Központ
Szabó Magdolna igazgató-helyettes, Egyesített Szociális Intézmény

Költségvetési, pénzügyi-gazdálkodási szempontból ellenőrizte:

Kovács Gyula irodavezető, Pénzügyi Iroda

Törvényességi szempontból ellenőrizte:

dr. Letenyei Róbert jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Sztv.), valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) szerint a helyi önkormányzat e törvényekben foglalt ellátási kötelezettségének szolgáltató vagy intézmény fenntartásával, szolgáltatót vagy intézményt fenntartó társulásban való részvétellel, vagy szolgáltatót, intézményt működtető fenntartóval létrejött megállapodás vagy ellátási szerződés megkötésével tehet eleget.

Dombóvár Város Önkormányzata a kötelező és önként vállalt szociális és gyermekjóléti feladatairól két intézményfenntartó társulásban való részvétellel, azok költségvetési szerve útján gondoskodik:

A Dombóvár Város, Gyulaj és Szakcs Községek Szociális Intézményfenntartó Társulása és annak költségvetési szerve, az Egyesített Szociális Intézmény útján ellátott

1. kötelező szociális alapellátások:

- szociális étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- idősek és pszichiátriai betegek nappali ellátása,
- hajléktalan személyek nappali ellátása.

2. önként vállalt szakosított szociális ellátások:

- idősek átmeneti ellátása (időskorúak gondozóháza),
- idősek tartós bentlakásos ellátása (idősek otthona),
- éjjeli menedékhely.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás állami feladat, ugyanakkor ezt a dombóvári járás több településén biztosítja az Egyesített Szociális Intézmény a kijelölt állami szervvel kötött feladatellátási szerződés alapján.

A Dombóvár Térségi Humán Szolgáltató Társulásban való részvétellel és annak intézményén, a „Kapaszkodó” Alapszolgáltató Központon keresztül nyújtott

1. kötelező szociális alapellátás:

- családsegítés,

2. önként vállalt szociális alapellátás:

- tanyagondnoki szolgáltatás,
- pszichiátriai és szenvedélybetegek közösségi alapellátása,
- támogató szolgáltatás.

3. kötelező gyermekjóléti alapellátás:

- gyermekjóléti szolgáltatás,

4. önként vállalt gyermekjóléti alapellátás:

- Biztos Kezdet Gyerekház,
- gyermekek átmeneti gondozása körében: helyettes szülői hálózat, családok átmeneti otthona.

Az intézmény a fentiekén kívül ellátja a házi segítségnyújtást is Dombóvár, Gyulaj és Szakcs kivételével a társulásban részt vevő települések közigazgatási területén.

Az Egyesített Szociális Intézmény hat dombóvári, egy szakcsi és egy gyulai telephelyen működik, a dombóvári „Támasz” Otthon és „Platán” Otthon, valamint a gyulai Idősek Gondozó Otthona kivételével valamennyi telephely határozatlan időre került bejegyzésre a szolgáltatói nyilvántartásba. A „Kapaszkodó” Szociális és Gyermekjóléti Alapszolgáltató Központ Dombóváron két telephelyen – a Kinizsi u. 37. és Szabadság u. 8. szám alatt – működik, az intézmény működésére szolgáló épületek és azok felszerelése, valamint az intézmény ingóságai Dombóvár Város Önkormányzatának kizárólagos tulajdonát képezik. A közfeladatok ellátásához az önkormányzat a vagyontárgyak használatát biztosítja. A házi segítségnyújtás, a családsegítő szolgálat és a gyermekjóléti szolgáltatás helyben történő ellátása érdekében a társult települési önkormányzatok az önkormányzati hivatal épületében vagy más középületben biztosítanak helyiséget a „Kapaszkodó” Alapszolgáltató Központ részére. A társulási megállapodás értelmében a Társulás megszűnése vagy a Társulásból való kiválás esetén a többi tag ezekre a vagyontárgyakra tulajdoni igényt nem támaszt.

A támogató szolgáltatás, a szenvedélybetegek és pszichiátriai betegek közösségi ellátásának finanszírozására Dombóvár Város Önkormányzata a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatallal kötött szerződés alapján – pályázat útján – támogatásban részesül, a finanszírozási időszak 2015. december 31-én lejár. A Biztos Kezdet Gyerekház működtetésére szintén a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatallal kötött finanszírozási szerződés alapján kap támogatást az önkormányzat, a szolgáltató 2016. december 31-ig került befogadásra az állami finanszírozási rendszerbe.

Mindkét intézményfenntartó társulás esetében a szociális és gyermekjóléti feladatokra a központi költségvetés által a települési önkormányzatoknak biztosított támogatás igénylésére – mint a Társulás székhelye szerinti önkormányzat – Dombóvár jogosult, illetve köteles annak elszámolására. A Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény alapján a szociális és gyermekjóléti alapellátások társulásban történő ellátása esetén a központi költségvetés kiegészítő támogatást nyújt.

Nem tartom indokoltnak a kötelező és önként vállalt szociális és gyermekjóléti feladatok két társulásban, illetve két intézményben történő ellátását, tekintettel arra, hogy az Egyesített Szociális Intézmény és a „Kapaszkodó” Alapszolgáltató Központ tevékenységi körében, illetve a két intézményt fenntartó társulásokban részt vevő önkormányzatok (Dombóvár, Gyulaj és Szakcs) körében átfedés van. Meg kell vizsgálni annak lehetőségét, hogy a feladatkörök összevonásával a Dombóvárt érintő ellátásokról egy társulás és annak költségvetési szerve gondoskodjon.

A szociális és gyermekjóléti ellátások egy intézményben való ellátását gazdaságossági szempontok is indokolják, hiszen Dombóvár a két intézményfenntartó társulás részére – a társulásokban részt vevő többi önkormányzattal együtt – a társulások működésével összefüggésben felmerült kiadásokra, valamint intézményfinanszírozásra az állami támogatást és a saját bevételeket meghaladó mértékben – az adott településen ellátott

feladatok arányában – pénzügyi hozzájárulást fizet. A társulások működésével összefüggésben felmerülő kiadás a munkaszervezeti feladatok ellátásáért a társulások által a Dombóvári Közös Önkormányzati Hivatal részére fizetett díj (2015. évben 4.580.000,- Ft), illetve az önálló bankszámla vezetésével kapcsolatos banki költségek.

A „Kapaszkodó” Alapszolgáltató Központ által nyújtott ellátásokat – kivéve a gyermekjóléti szolgáltatást, a családsegítést és a házi segítségnyújtást – kizárólag Dombóvár finanszírozza, de azok ellátási területe a dombóvári járáshoz tartozó valamennyi településre kiterjed, így az intézmény működéséhez az állami támogatást és a saját bevételeket meghaladó kiadások finanszírozására is Dombóvárt terheli a legnagyobb mértékben a fizetési kötelezettség.

A feladatok összevonása esetén az Egyesített Szociális Intézmény tevékenységi körének bővítésével javaslom az önkormányzat kötelező és önként vállalt szociális, gyermekjóléti feladatainak biztosítását. Az Egyesített Szociális Intézmény jelenleg is több szociális alap- és szakosított szolgáltatást nyújt, kiterjedt intézményhálózattal rendelkezik, a tevékenységi körének bővítése egy új telephelynek a feladatellátásba történő bevonásával megoldható lenne, erre alkalmas ingatlanokkal az önkormányzat rendelkezik.

Amennyiben a képviselő-testület úgy dönt, hogy a kötelező és önként vállalt szociális és gyermekjóléti feladatait egy társulásban való részvétellel és annak költségvetési szervén keresztül kívánja ellátni, első lépésként a Dombóvári Szociális Intézményfenntartó Társulás és a Dombóvár Térségi Humán Szolgáltató Társulás társulási megállapodását ennek megfelelően kell módosítani, amihez a társulásban részt vevő valamennyi önkormányzat képviselő-testületének minősített többséggel hozott határozata szükséges. A társulási megállapodás módosításával célszerű a Dombóvár Térségi Humán Szolgáltató Társulás székhelyének módosítása Dombóvár közigazgatási területén kívülre. A „Kapaszkodó” Alapszolgáltató Központ Dombóvárt érintő feladatainak megszüntetésével nem indokolt az intézmény működéséhez továbbra is biztosítani a Dombóvár Város Önkormányzata kizárólagos tulajdonában lévő ingatlanokat és eszközöket.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény értelmében társulásból kiválni a naptári év végével lehet, a kiválásról – ha törvény eltérően nem rendelkezik – legalább 6 hónappal korábban minősített többséggel kell dönteni, erről a társulási tanácsot értesíteni kell. A társulásból történő kiválás esetén a vagyontárgy társulási tag részére történő kiadását a társulási megállapodásban meghatározott időtartamra, de legfeljebb öt évre el lehet halasztani, ha annak természetben történő kiadása veszélyeztetné a társulás további működését. Ebben az esetben a kivált tagot - a társulással kötött szerződés alapján - használati díj illeti meg.

Mindkét intézmény felett az alapítói és irányítási jogköröket az intézményfenntartó társulás társulási tanácsa gyakorolja, az intézmények alapító okiratában foglalt tevékenységi kör és az alapító okirat módosítására a társulási tanács jogosult. Így az intézmények átszervezéséről a társulási tanácsnak kell döntenie.

Szociális, valamint gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatást – a jogszabályban foglalt feltételek teljesítése esetén – bármely fenntartó biztosíthat, ha az általa fenntartott szolgáltató vagy intézmény (székhely, telephely) jogerősen be van jegyezve a szolgáltatói nyilvántartásba. A szolgáltatót, intézményt a jogszabályban és a szolgáltatói nyilvántartásban foglaltaknak megfelelően kell működtetni. Az engedélyes – ha a működést engedélyező szerv későbbi időpontot nem állapít meg – a bejegyzés jogerőre emelkedésének időpontjától kezdve működtethető, adatmódosítás esetén az adatmódosítás végrehajthatóvá válásának időpontjától kezdődően működtethető az adatmódosításnak megfelelően. A szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzésre és adatmódosításra vonatkozó eljárási szabályokat a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X.24.) Korm.rendelet határozza meg.

A fenntartó köteles kérelmezni az adatmódosítást, ha a szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett adatok megváltoznak. Fenntartóváltozás esetén az adatmódosítási kérelmet a korábbi és az új fenntartónak együttesen kell benyújtania az általános jogutódlással történő fenntartóváltozás kivételével. Az adatmódosítás iránti kérelemhez csak a változással összefüggő, valamint az adatmódosítás során jogszabály alapján vizsgálandó egyéb körülményekkel kapcsolatos iratokat kell csatolni.

A fenntartó

- a) az adataiban bekövetkező változás miatt,
- b) a szolgáltató, engedélyes nevének, adószámának megváltozása miatt,
- c) közterület átnevezéséből, átszámozásából adódó címváltozás miatt,
- d) a fenntartó és a szolgáltató, engedélyes telefonszámának, telefaxszámának, elektronikus levélcímének és honlapcímének, valamint a kapcsolattartó nevének, beosztásának, telefonszámának és elektronikus levélcímének bejegyzése, módosítása és törlése miatt,
- e) az ellátási szerződés adataiban bekövetkező változás miatt,
- f) a helyettes szülő, nevelőszülő halála, vagy jogviszonyának azonnali hatállyal történő megszüntetése miatt,
- g) be nem töltött férőhelyek megszüntetése miatt, valamint házi segítségnyújtás esetén az ellátható személyek számának, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás esetén a kihelyezhető jelzőkészülékek számának csökkentése miatt, ha ez ellátás megszüntetésével nem jár, és
- h) általános jogutódlással történő fenntartóváltozás miatt

az adatmódosítást legkésőbb az ok bekövetkeztétől számított egy hónapon belül köteles kérelmezni. Egyéb esetben a fenntartó az adatmódosítást azt megelőzően köteles kérelmezni, hogy az engedélyest elkezdene az adatmódosítás iránti kérelemben foglaltaknak megfelelően működtetni. Adatmódosítás szociális szolgáltatás és gyermekjóléti szolgáltató tevékenység esetén naptári negyedévenként és engedélyesenként egyszer, gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység esetén naptári hónaponként és engedélyesenként egyszer kérelmezhető. Fenntartóváltozás miatt adatmódosítás naptári évenként egyszer kérelmezhető.

A fenntartó köteles az ellátottak országos érdekképviseleti szervezete területileg illetékes szerve véleményét kikérni a szociális szolgáltató, intézmény működését érintő lényeges döntés meghozatala előtt, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmény fenntartója köteles kikérni a gyámhivatal véleményét az intézmény működését érintő lényeges döntés meghozatala előtt, így különösen az intézmény fenntartását érintő változások, az intézmény átszervezésének, megszüntetésének, feladatkörének megváltozása esetén. A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény értelmében a fenntartó döntése előtt a fenntartói szintű érdekegyeztető fórumban részt vevő szakszervezetekkel véleményeztetni a közalkalmazottak nagyobb, egyes ágazatokba tartozó csoportját érintő intézkedés tervezetét, amelyet a döntés előtt legalább 15 nappal meg kell küldeni a véleményezésre jogosultaknak.

A fentiek alapján a következő javaslatot terjesztem a képviselő-testület elé a szociális és gyermekjóléti feladatok ellátásának racionalizálása érdekében:

Az intézményfenntartó társulásokból kiválni csak az év végével lehet, az erre irányuló döntést június végéig lehet meghozni. Amennyiben a képviselő-testület úgy dönt, hogy kiválik, az önmagában nem eredményezi a társulások megszűnését (mivel önálló jogi személyiséggel rendelkeznek), és nem jár azzal, hogy az intézmények fenntartója automatikusan Dombóvár Város Önkormányzata lesz. Mindegyik intézmény átszervezéséhez szükséges a többi társulási tag önkormányzat egyetértése is. Mindkét társulásból történő kiválás esetén előfordulhat, hogy új intézményt kell alapítani. Ezért egyelőre azt tartom indokoltnak kinyilvánítani, hogy a dombóvári önkormányzat a személyes gondoskodás körébe tartozó kötelező, illetve önként vállalt szociális és a gyermekjóléti feladatait egy intézmény és egy társulás keretében kívánja ellátni, a „Kapaszkodó” Alapszolgáltató Központ által biztosított szolgáltatásokat 2016. január 1-től az Egyesített Szociális Intézmény útján oldja meg. Június folyamán lehetőség lenne a községi önkormányzatokkal való egyeztetésre mindkét társulást illetően, véleményük megismerésére, esetlegesen azzal kapcsolatban is, hogy fenn kívánják-e tartani a „Kapaszkodó” Alapszolgáltató Központot, és ha igen, akkor melyik településen legyen a székhelye. Elsősorban azonban Gyulaj és Szakcs álláspontja mérvado azzal összefüggésben, hogy egyetértenek-e az Egyesített Szociális Intézmény feladatainak bővítésével.

Koncepció szinten meg kell említeni azt a tényt, hogy a jövőbeni esetleges döntés, mely szerint az Egyesített Szociális Intézmény, mint egy nagy egység látná el a Kapaszkodó feladatait a környező települések érdekeinek figyelembevételével kell hogy realizálódjon. A két intézmény „kvázi” összevonása elsősorban szakmai és költségtakarékossági szempontokból szükségeszerű.

A Dombóvár Város Önkormányzata a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény értelmében a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, a fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít. A Képviselő-testület a 17/2015. (I. 29.) Kt. határozatával arról

rendelkezett, hogy a koncepció elkészíttetésének koordinálásával, a szükséges egyeztetések lefolytatásával, vélemények bekérésével és az új koncepció tervezetének Képviselő-testület előterjesztésével engem bízott meg. A szolgáltatástervezési koncepció elkészítése párhuzamosan folyik a két Társulás feladatának hatékonyabbá tételével. Ezért célszerűnek látszik, a szolgáltatás tervezési koncepció elkészítésére megbízott szakmai vezetővel dr. Nagy Janka Teodóra a Pécsi Tudományegyetem Illyés Gyula Kar főiskolai tanár, intézetigazgató, általános és tudományos dékán helyettessel történő egyeztetés a feladatellátás módosulásának szakmai indokoltságáról.

A szakmai vélemények, a pénzügyi szükségszerűség, illetve a környező települések érdekeinek és véleményeinek bekérése után tud a Képviselő-testület egy megnyugtató döntést hozni a Társulások átszervezéséről, vagy az esetleg a Társulásból való kilépésről.

Határozati javaslat

A személyes gondoskodás keretébe tartozó szociális és gyermekjóléti feladatok egy társulásban való részvétellel és egy intézmény útján történő ellátásáról

1. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete azt az elvi döntést hozza, hogy 2016. január 1-jétől a Dombóvár Térségi Humán Szolgáltató Társulásban való részvétellel a „Kapaszkodó” Szociális és Gyermekjóléti Alapszolgáltató Központ útján biztosított, a személyes gondoskodás keretébe tartozó szociális és gyermekjóléti feladatokat a Dombóvári Szociális Intézményfenntartó Társulás fenntartásában működő Egyesített Szociális Intézmény útján kívánja ellátni. A Képviselő-testület felkéri a Dombóvár Térségi Humán Szolgáltató Társulásban delegált képviselőt, hogy tájékoztassa a Társulási Tanács és a Társulásban résztvevő Önkormányzatok képviselőit a Képviselő-testület elvi döntéséről.
2. A képviselő-testület felkéri a Dombóvári Szociális Intézményfenntartó Társulás Társulási Tanácsába delegált képviselőt, hogy tájékoztassa a Társulási Tanács és a Társulásban résztvevő önkormányzatok képviselőit Dombóvár Város Önkormányzat Képviselő-testületének álláspontjáról és kérje ki véleményüket az Egyesített Szociális Intézmény átszervezéséről.
3. A képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a 2. pont szerinti véleményektől függően terjessze a képviselő-testület elé a Dombóvári Szociális Intézményfenntartó Társulás társulási megállapodásának módosítására, illetve a „Kapaszkodó” Alapszolgáltató Központot fenntartó Dombóvár Térségi Humán Szolgáltató Társulásból való kiválásra vonatkozó javaslatot.
4. A képviselő-testület hangsúlyozza azt, hogy a Dombóvár Térségi Humán Szolgáltató Társulásban társulási tag önkormányzatok érdekeit messzemenőkéig

figyelembe veszi az átszervezés során. A Képviselő-testület azon elvi döntést hozza, hogy a feladatellátás biztosítása érdekében nyitott a kistelepülések Dombóvári Szociális Intézményfenntartó Társulásba történő felvételére.

5. A Képviselő-testület felkéri Kiss Béla alpolgármestert, hogy dr. Nagy Janka Teodóra a szociális szolgáltatási koncepció elkészítésének szakmai vezetőjének a véleményét kérje ki és arról a Képviselő-testületet tájékoztassa.

Határidő: 2015. június 15. – a 2. pont tekintetében
2015. június 30. – a 3. pont tekintetében

Felelős: Társulási Tanácsba delegált képviselő
Polgármester

Végrehajtásért felelős: Önkormányzati Iroda

Kiss Béla
alpolgármester